

Årsplan 2023/2024

Espira Sletten

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag.....	4
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	11
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap.....	13
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	15
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	16
Barns medvirkning.....	18
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	19
Tilvenning av nye barn.....	20
Samarbeid og sammenheng med skolen	21
Espira satsingsområder	22
Lokale satsinger	23
Vurderingsarbeid	24
Kontaktinformasjon.....	25
Beate.stonghaugen@espira.no	25

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Espira Sletten](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Barnehagefakta](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner, ukeplaner og i Spireportalen.

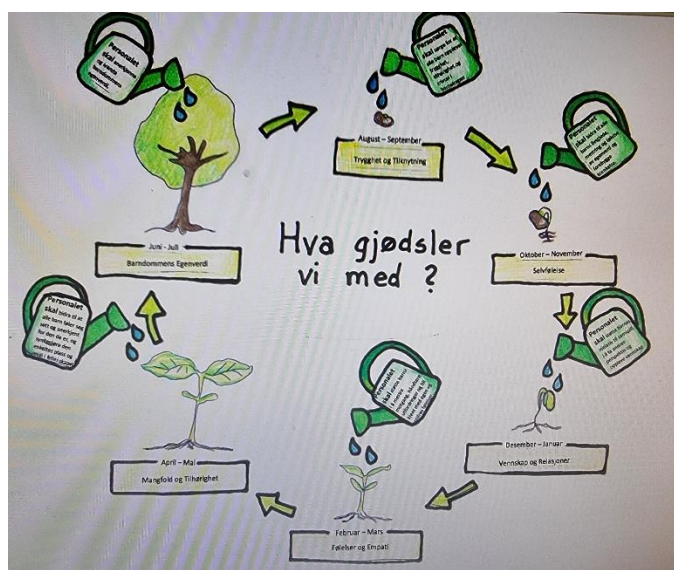

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Vi bruker gjødselprosjektet gjennom hele året for å fremme barnesynet vårt! Denne illustrasjonen er et bilde av barnehagen sin utviklingsplan. Mer om dette kommer i periodeplaner i Spireportalen.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Barnestemmen:

«Ade like å sitte på fonget,
og det får me lov t!»

Hvorfor

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

Med småspirene:

Alle avdelingene har tilrettelagt for hviletid for hvert barn. De minste barna sover på eget soverom hvor personalet får mulighet til å sitte tett på med barna og gi den omsorgen og tryggheten de trenger når de skal sove. Personalet skal være tilgjengelige «ladestasjoner» for barna når de trenger omsorg og nærhet. Barna skal oppleve personale som sitter på gulvet og er tilstede for barna.

Med de største:

Vi bruker god tid på overgangen mellom småbarn til stor avdeling. Dette arbeidet starter vi med allerede i slutten av april og det vil avtales overgangssamtaler mellom avdelingene. Omsorg og trygghet er det viktigste arbeidet i denne perioden.

Selv om mange barn har sluttet å sove når de begynt på mellom avdeling skal alle avdelingene ha et miljø som tilrettelegger for ro og hvile i løpet av dagen.

Gjødseprosjektet vårt starter i august og september med temaet "Trygghet og tilknytning". Gjennomgående for disse månedene er mål fra Rammeplan for barnehager som sier at "Personalet skal sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen"

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Med småspirene:

Vi skal ha åpne planer med fokus på lekens egenverdi. Personalet som jobber på småbarn skal ha kunnskap om toddlerkulturen og hvordan vi skal tilrettelegge for denne leken gjennom hele dagen. Personalet skal observere barns lek ved både ved å bruke Espira Slettens eget verktøy systematisk og sporadisk gjennom dagen.

Med de mellomste:

Vi skal ha kunnskap om de ulike lekene som konstruksjonslek, rollelek, regellek, symbolsk lek og kreativ lek. Vi skal jobbe gjennom UDIR sin kompetansepakke om lek gjennom de neste barnehageårene.

Med Skolesspirene:

Nå blomstrer virkelig leken og mange barn har et stort repertoar i leke ferdigheter. Dette skal være denne røde tråden gjennom hele et siste året i barnehagen. "Nysgjerrige barn lærer best" skal være et overordnet begrep dette siste året. Personalet på Skolesspirene skal tilføre leken nye elementer som både skaper undring, spenning og glede.

Basert på vår egen og ekstern karlegging av lek i barnehagen skal Espira Sletten i 2023 – 2024 arbeide med kompetanseheving på pedagogiske lekemiljø gjennom både intern og ekstern kursing med Line Melvold.

Vi har startet arbeidet med en egen standard for hva et miljø inne på alle avdelinger skal inneholde:

- Konstruksjon både grov og fin motorisk
- Kunst kultur og kreativitet med udefinert materiale
- Ro og hvile
- Mulighet for fysisk aktivitet
- Kommunikasjon språk og tekst
- Tilrettelagt for rollelek

Barnestemmen:

«Voksne som leke med meg, det e kjekt!»

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Barnestemmen:
«Den voksne: Har du lert noe i barnehagen? Ja, eg har lert å leka»

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

Med småspirene:

På småbarn skal vi legge til rette for læring gjennom ulike sanser. Musikk og bevegelse blir en viktig del av hverdagen hvor vi hele tiden utvider perspektiver og får ny innsikt. Personalet skal gripe tak i de små hverdags situasjonene hvor vi hjelper barna og forstå og oppdage de små sammenhengene gjennom dagen.

Med de mellomste:

Espira har satsingsområdene språk, realfag og bevegelse som personalet i Espira Sletten bruker til å tilby inspirerende og helhetlige læringsprosesser. Prosessene skal være synlige på avdelingene gjennom hele året ved bilder og aktiviteter. Dokumentasjonen skal henge godt synlig for barna, i barnehøyde. Sist men ikke minst vi skal tilby barna meningsfulle aktiviteter i hverdagen.

Med skolespirene:

Vi skal vekke nysgjerrigheten for å lære noe nytt basert på barnas interesser gjennom deriblant prosjektarbeid. Barna skal få en opplevelse av de er størst i barnehagen samtidig som barndommens egenverdi er det viktigste. Vi skal benytte det siste året spesielt mye ute i naturen hvor vi vet at læringen gir helt andre mulighet i forhold til utforskning og nysgjerrighet.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Gjødselprosjektet i Espira Sletten har mange områder, og disse vil komme under mange punkter i årsplanen. Utviklingsarbeid er delt opp i seks perioder med viktige områder fra Rammeplanen. Når det gjelder danning, er det dette begrepet som favner om hele grunnlaget for gjødselprosjektet i barnehagen. Utviklingsarbeidet ble sparket i gang våren 2020, der hele personalet var med og drøftet hva som kunne være et godt utviklingsarbeid. Gjødselprosjektet er et holdningsarbeid som handler om hvordan personalet skal jobbe for at alle barn skal støttes i egen identitetsutvikling og selvfølelse.

Det er viktig å jobbe med alle disse områdene hele året og hver dag, men for at vi skal jobbe som en lærende organisasjon har vi valgt å dele den inn i perioder slik at en kan gå i dybden på hvert tema. Utviklingsarbeidet har ingen sluttdato, og det utvikler seg over tid, nå starter vi med fjerde året av gjødsels prosjektet. Utviklingsarbeidet er gjennomgående tema på personalmøter, avdelingsmøter, ukeplaner, periodeplaner, ledermøter og helt ned til utviklingssamtaler for den enkelte medarbeider.

Med småspirene:

Vi skal være observante voksne som jevnlig har et overblikk over hva barna på vår avdeling er opptatt av. Vi skal ha kunnskap om at å dele eller å ha empati for andre er i et veldig tidlig stadiet for de minste barna og ikke ha for store forventninger her. Men legge til rette for at alle barn får utvikle seg i sitt tempo og legge til rette for aktiviteter som er meningsfulle for det enkelt barns modning.

Med de mellomste:

Vi kan jobbe mer med det solidariske i denne gruppa med samtidig hele tiden se hver enkelt barns behov. Vi starter i det små med demokratiske øvelser hvor flertallet i en gruppe kan bestemme aktivitetene noen ganger. Mens andre ganger får individet selv styre aktiviteten. Vi har temaet Selvfølelse i gjødselseprosjektet vårt som handler om hvordan vi voksne skal bidra til at selvfølelsen til alle barna skal få styrkes.

Med skolespirene:

Når har barna en større forståelse for det og være deltaker i et demokrati. Skolespirene i Espira Sletten har base på sin faste avdeling. Flere dager i uka har vi grupper på tvers sammen med andre skolespirer i barnehagen. Vi har en egen skolespireansvarlig som legger til rette for meningsfulle opplevelser og støtter barna i aktiviteter og deltakelse i felleskapet. Ut over våre beveger vi oss enda mer ut av barnehagen på skolebesøk, vikingfestivalen, kinobesøk, Espira lekene, lang turer osv for å oppleve at barna får en tilhørighet til samfunnet naturen og kulturen i nærmiljøet.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
<p>Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.</p> <p>Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Vennskap og relasjoner er et eget punkt i gjødselprosjektet hvor dette området fra Rammeplanen har stort fokus.

Med småspirene: Personalet skal ha kunnskap om hvordan de minste i det små får mer og mer interesse for andre barn. Vi skal observere og veilede barna med og være gode modeller selv i måten å møte andre på.

Med de mellomste: Personalet i Espira Sletten skal legge til rette for strategiske lekegrupper som skal fremme vennskap og inkludere barn i hverdagslige aktiviteter. Vi skal verne om leken og de relasjonene som dannes her. Strukturert observasjon er et viktig verktøy for personalet i dette arbeidet.

Med skolespirene: Etter hvert som barna blir større så utvider noen ganger barna vennskap på tvers av avdelinger også. Dette skal vi være våkne for og legge til rette for. Vi skal ikke begrense vennskap basert på hvilken gruppe barna går på. De barna som begynne på vea blir ofte delt på 2 eller 3 klasser. Etter hvert som skolestart nærmer seg kartlegger vi og får en oversikt over dette. Slik at vi allerede i barnehagen kan støtte opp under det fellesskapet de senere skal ta en del i. For de barna som skal på andre skolen har vi en dialog med alle skolene og er med på de aktivitetene som skolene tilbyr i forhold til overgangen.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Med småspirene: Det er allerede her vi kan vekke leselysten for barna. Ved å bade barna i språk i alle hverdagssituasjoner og alltid ha bøker tilgjengelig. Det er noen ganger slik at enkelte barn spør selv om å bli lest for. Da skal vi voksne undersøke om det er noen temaer som kan gi dette barnet også interessen for bøker. Sang, rim og regler skal være faste aktiviteter hver dag på småbarn.

Med de mellomste: Vi har fått en avtale med polylino som er et verktøy hvor vi kan lese de samme bøkene på ulike språk digitalt. Dette kommer til å brukes mye på avdelingene fremover. Både i små grupper og enkeltvis. Snakkepakken er et verktøy med mange eventyr og konkrete som er lett tilgjengelig i barnehagen. Vi har fokus på gode måltidsituasjoner hvor alle barn skal bli sett og hørt gjennom måltidet. For å få til det må vi se på hvordan vi organiserer måltidet.

Med skolespirene:

Skolespirene har bøker som er tilpasset barn i deres modning, som gir enda mer rom for tenking og undring sammen i felleskapet. Vi skal også jobbe med lytteøvelser gjennom blant annet snakkepakken. Vi får også mer interesse for ulike språk/ kommunikasjonsformer for å fremme mangfoldet i gruppa.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor

Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.

I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan

Ips (Inkludere praksis i Sletten) møtene blir brukt aktivt for veiledning i praksis dersom personalet trenger innspill på tilrettelegging eller fordeling av ressurser. Vi organiserer oss i små grupper for best mulig å kunne observere og legge til rette for det allmennpedagogiske tilbudet for hvert enkelt barn.

Vi jobber med aktivitetsplikten gjennom hele året. Dersom et barn trenger aktivitetsplikten har vi et eget notat i spireportalen som brukes til dette. Vi skal alltid høre på barnets opplevelse av en sak.

Personalet får veiledning fra kontaktpersonen på PPT ved behov. I gjødselprosjektet er et område "Mangfold og tilhørighet" med målet fra rammeplanen som sier: "Personalet skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet." I Espira Sletten jobber vi for at alle skal ha sin tilhørighet til mangfoldet og at alle barn skal ha det trygt og godt. Vi jobber mye med enkelt barnet og spør alltid spørsmålet over til "Hva kan vi gjøre for at dette barnet får det bedre?"

Gjennom barnesamtaler 2 ganger årlig sikrer vi konkret informasjon fra det enkelte barna om hvordan deres opplevelse av barnehage hverdagen er. Men vi skal også være lydhøre for den daglige kontakten med barna og ta barns stemme på alvor.

Personalet har minst 4 utviklingssamtaler med nærmeste leder hvert år. Her jobber vi med veiledning av personalet i ulike caser og for å styrke alle sin kompetanse på de område den enkelte trenger støtte i.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med småspirene:

Småbarn medvirker i hverdagen sin basert på observasjoner og mimikk, kroppsspråk, konkrete og etter hvert verbalt språk. Selv et barn på 6 mnd kan vise tydelig hva hun ønsker eller ikke ønsker. Vi bruker bilder og konkrete som gjør at barna kan være med og velge hva de ønsker. Og vi skal ha barnesamtaler ved hjelp av bilder fra 1.5 års alderen.

Med de mellomste:

Prosjektarbeid har en stor plass i barnehagen. Barnas stemme veier alltid tyngst i alle vurderinger i barnehagen. Gjennom barnesamtalene får vi informasjon om barnas syn på barnehagens daglige virksomhet, men viktigst av alt er hverdagssamtalen og dialogen med hvert enkelt barn. I tillegg observerer vi barnas interesser og lager prosjekter basert på deres behov. Vi har jevnlig barneråd i barnehagen for noen barn fra hver avdeling er med oss voksne og sier noe om hva de ønsker mer eller mindre av i barnehagen.

Med skolespirene:

Skolespirene får gitt uttrykk på sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og er med på å planlegge og vurdere skolespirene sine aktiviteter. Ingen år på skolespirene skal være nøyaktig like, for her skal planene skal justeres etter gruppa, tilbakemeldinger fra barna og demokratiske valg.

Barnestemmen:

«Dei voksne må spørre oss
ka me vil, me vil varme på

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Når barnet kommer i barnehagen, skal barnet ønskes velkommen med navn. Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært. Vi tilbyr foreldrene to foreldresamtaler i året, eller samtale ved behov. Det tilbys oppstarts samtale for foreldre med barn som skal begynne i barnehagen vår etterfulgt av oppfølgingsamtale innen 6 uker etter oppstart. Vi har overgangssamtaler ved bytte fra en avdeling til en annen. Det gjennomføres et foreldremøte i året. Vi har Fau og SU samarbeid. Brukerundersøkelse hvert år som personalet jobber med gjennom hele året. Spireportalen er et viktig verktøy for registrering av informasjon og kommunikasjon til og fra barnehagen. Vi er hele tiden åpne for at foreldre kan komme med innspill til barnehagens planer og aktiviteter. Viktigst av alt er den daglige dialogen med foreldrene i garderoben.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Tilvenning i Espira Sletten starter med tilbud om ["Den beste starten"](#) (åpen barnehage) flere måneder før barnet har plass. Den beste starten er et pedagogisk tilbud hvor barna får bli kjent med en pedagog fra barnehagen, og bli trygg i barnehagens lokaler. Barna får oppleve barnehagens rutiner sammen med en trygg omsorgsperson. Når barnet etter hvert skal begynne i Espira Sletten, har vi en egen tilvenningsstandard i Espira. Hvor vi anbefaler minst 5 dager tilvenning. Denne sendes ut til alle barn som takker ja til et tilbud hos oss.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Skolespirene i Espira Sletten skal få oppleve mestring, trygghet og tilhørighet sammen med jevnaldrende barn. Barna får delta på aktiviteter i nærområdet, på tur og i mindre grupper som skaper felles opplevelser hvor relasjonen til hverandre og det vi gjør sammen blir verdifull for barnets identitetsutvikling. I Espira Sletten skal barna få være seg selv og lekens egenverdi verdsettes høyt. Gjennom lek, tilrettelagt aktiviteter og opplevelser skal barna få opplevelsen av å tilhøre et fellesskap og at akkurat det barnet har en verdi i dette fellesskapet. Overgangen til skolen forberedes ved å være sammen, i leken og samtaler sammen med barn-barn og barn-voksen. Barna skal få rom til å utforske og undre seg sammen og ikke minst utføre ulike oppgaver selvstendig

Vi begynte et nytt prosjekt sist barnehageår hvor vi laget en overgangssekk som inneholder litt av aktivitetene fra det siste året. Som sanger, prosjekter, rim og regler osv. Denne sekken skal lærerne få med seg i første klassen. Som en støtte til læreren slik at kan legge til rette for kjente aktiviteter for barna den første tiden i 1 klasse.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Personalet har tilgang til et bredt utvalg av aktiviteter i Spireportalen som er bygget på fagområdene. Her kan de sortere ut fra hvilket fagområde de skal jobbe med, og dermed sikre at alle jobbes med jevnlig. Personalet skal bruke disse aktivt i ukeplanene sine.

Espiras satsingsområder språk, realfag og bevegelse favner om tre av fagområdene og i Espira Sletten bruker vi forskerfabrikken, Spirehagen, Snakkepakken og Storhall Karmøy til disse tre. Spirehagen er en egen hage i barnehagen hvor det er plantet 12 frukttrær, 36 bærbusker og en stor labyrint av bøketrær. I tillegg er det drivhus, plantekasser og kaniner samt kreative lekemiljøer.

Gjennom spirehagen er vi innom alle fagområdene ved at barna lærer mange nye begrep, ta vare på naturen, bærekraft, omsorg for planter og dyr, nysgjerrighet, forskning/realfag på insekter og mye bevegelse i et ulendt terreng. Labyrinten innbyr til fantasilek og undring. Gjødseleksprosjektet har et tema som omfatter at personalet skal støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og blir kjent med egne og andres følelser. I spirehagen har vi fokus på å ta vare på hverandre og det rundt oss, samt oss selv. Vi har egen vennebank i Spirehagen og vektlegger inkludering og samarbeid. Følelser og empati får vokse i spirehagen, da barna lærer å vise hensyn til både planter og dyr.

Lokale satsinger

Hva

Kompetanseutviklingsplan på Karmøy kommune sin hjemmeside

Kompetanseheving i mangfold og tilhørighet

Vi vil også fortsette med et utviklingsarbeid om mangfold og tilhørighet ved hjelp av rådgivere fra Karmøy kommune.

Rekomp: Barnehagen er med i satsing barnehagebasert kompetanseutvikling i kommunen sammen med mange andre barnehager.

Hvorfor

Gjennom vår kartlegging i Espira Blikk ser vi at vi må jobbe mer med Lek og lekemiljø fremover. I kompetanseutviklings planene for Karmøy barnehagene er Lek og Livsmestring en av kjernekomponentene. Livsmestring er et område som gjenspeiler gjødselsprosjektet vårt. Dermed blir dette sider i kompetanseutviklingen vi vil dukke enda mer inn i dette året. S. 17 i planen.

Vi har det siste året tatt imot en litt større gruppe flyktninger i fra flere land. Dette har gitt oss behov for mer kunnskap om dette området.

Hvordan

“Barnas nysgjerrighet og kreativitet skal legge grunnlag for lekens innhold”. Vi skal ha denne planen med oss i periodeplaner som støtte i det arbeidet vi jobber med der. Vi skal også inn i REKOMP som skal være en støtte for dette utviklingsarbeidet.

Rådgiverne fra kommunen er med på både enkelte ped. Ledermøte og personalmøter. De styrker kompetansen i vår barnehage og gir oss gode verktøy for det arbeidet vi er i gang med her.

Barnet er så kompetente
som omgivelsen lar dem
være – sitat Pianta

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Fra høsten skal vi nå inn i et utviklingsarbeid sammen med de fleste barnehagene i Karmøy Kommune og andre kommuner. Vår satsing her er: Vurdering av lekemiljø gjennom observasjon. Her vil vi jevnlig gå på nettverksmøter på tvers av barnehager for å reflektere, gjennomgå og vurdere observasjoner.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Vi vurderer periodeplanen i Spireportalen hver 2 måned basert på samme overskrifter som ovenfor. Det blir lagt ut ukeplan i Spireportalen hver uke, hvor foregående uke bli vurdert. Vi legger ut minst 3 nyhetsfeeder på hver avdeling i løpet av uka. Barnestemmen er viktig i vurderingsarbeidet, vi har barna med og vurderer alle arrangement og prosjekter i ettertid. Vi starter aldri en ny plan før vi har vurdert den forrige. Gjennom Espira BLIKK vurderer vi oss selv innenfra og får personal fra en annen barnehage til å vurdere oss utenfra.

Kontaktinformasjon

Styrer	Beate Stonghaugen
E-post	Beate.stonghaugen@espira.no
Telefon	90533555
Adresse	Slettastien 10 4276 Vedavågen